

Helsingin vammaisneuvoston kokous

Aika: Tiistai 15.2.2022 klo 14.01 – 16.17.

Paikka: Etäkokous Teams-etäyhteydellä, joka avataan klo 13.30.

Osallistuvat jäsenet:

Valtuustoryhmien edustajat:

Marja Kaitaniemi puheenjohtaja (Vasemmisto)
Kristiina Karhos varapuheenjohtaja (Vihreät)
Jari Mönkkönen (Kok.)
Mika Taberman (varajäsen) (SDP)
Marko Joensuu (PS)

Yhdistysten edustajat:

Anneli Salmevaara Helsingin Kuuloyhdistys ry
Veera Florica-Rajala Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry
Markku Poikela Helsingin Invalidien Yhdistys ry
Sari Sepponen 2. varapj. Kehitysvammatuki 57 ry
Jan Huopainen Helsingin ja Uudenmaan neuroyhdistys ry
Sirpa Halmela Pääkaupunkiseudun Hengitys ry
Mikko Remes Helsingin Reumayhdistys ry
Päivi Seila Mielenterveysyhdistys HELMI ry
Pauliina Lampinen Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö sr
Susanna Haapala Kynnys ry

Kaupungin toimialojen ja keskushallinnon pysyvät asiantuntijat:

~~Mari Koski Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala~~
Pirjo Tujala Kaupunkiympäristön toimiala
Tiina Larva Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Tuomo Ratinen Sosiaali- ja terveystoimiala
Riikka Henriksson Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat:

Titta Reunanen vuorovaikutuspäällikkö, kaupunginkanslia
~~Outi Paulig vanhusneuvoston sihteeri, suunnittelija, kaupunginkanslia~~
Pirkko Excell erityissuunnittelija, Sote:n osallisuus ja vuorovaikutus
Sini Tiainen projektipäällikkö, Kaupunkiymp. toimialan kehittäminen

Vammaisneuvoston sihteeri:

Tiina Lappalainen vammaisasiamies, kaupunginkanslia

Vierailijat: Tiina Antila-Lehtonen, vuorovaikutussuunnittelija, Helsingin kaupunkiympäristö
Paula Hirvonen, vammaisneuvonta, Helsingin vammaissosiaalityö
Maarit Selin-Heinonen, vammaisneuvonta, Helsingin vammaissosiaalityö
Vammaisneuvoston varajäseniä osallistui osallistumisoikeudella, ilman puheoikeutta: Tuula Narvola, Ulf Gustafsson, Eveliina Lafghani ja Taru Reinikainen sekä tuleva SDP:n edustaja vammaisneuvostossa Katja Bärblom.

1. Kokouksen avaaminen
Puheenjohtaja Marja Kaitaniemi avasi kokouksen klo 14.01.
2. Osallistujien toteaminen
Puheenjohtaja luki Teamsin osallistujalistalta kokoukseen osallistujien nimet.
3. Asialistan hyväksyminen
Hyväksyttiin.
4. Muistion hyväksyminen
Edellisen 11.1. kokouksen [muistio](#) merkittiin tiedoksi.
5. Osallistuminen ja vaikuttaminen kaupunkiympäristön asioissa
Vammaisneuvoston toimintasuunnitelman mukaisesti vammaisneuvosto arvioi kaupungin palveluja vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kaupunkilaisten näkökulmasta sekä edistää heidän osallistumisen mahdollisuuksia.

Vuorovaikutussuunnittelija Tiina Antila-Lehtonen kaupunkiympäristön (KYMP) toimialalta esitteli [Kaupunkiympäristön osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia](#). Esitysmateriaali oli jaettu etukäteen. Tietoa kaupunkiympäristön suunnitelmista saa mm. lehti-ilmoituksista ja tilaamalla itselleen [Suunnitelmavahdin](#), eli sähköpostiin koonnin ajankohtaisista aluesuunnitelmista. Osallistuminen on lakisääteinen oikeus. Kaupunkilaiset voivat osallistua ja vaikuttaa antamalla kaupunkiympäristöstä palautetta: puhelimitse 09 310 2211, verkossa: www.hel.fi/palaute tai asioimalla Kym:n uudessa toimitalossa Kalasatamassa, os. Työpajankatu 8.

Vaikuttaa voi myös verkkokyselyillä, jossa voi kertoa mielipiteensä valmisteilla oleviin kaupunkiympäristön suunnitelmiin ja asioihin [Kerro kantasi -sivustolla](#). Kiinnostuneet voivat osallistua esittely- ja keskustelutilaisuuksiin, joita järjestetään kaupungin eri alueilla sekä verkossa. Ja voi ottaa myös rohkeasti yhteyttä suoraan vastuulliseen suunnittelijaan. Kaupunkiympäristö toteuttaa lähes 60 osallistuvan budjetoinnin [OmaStadi -hanketta](#), joiden toteuttamista voi seurata verkkosivuilta.

Keskustelussa nostettiin esiin varhaisen vaikuttamisen merkitystä. Veera Florica Rajala ehdotti järjestettäväksi nettitilaisuutta, jossa kaupunki käsitelisi esteettömyyttä rakentamisen, kaavoituksen jne näkökulmista kuten muutkin kaupunkitilaisuudet. Tiina Antila-Lehtonen neuvoi tekemään siitä kirjallisesti ehdotuksen kaupunkiympäristön viestintäpäällikölle.

Todettiin, että kaupunkiympäristön lautakunnan puheenjohtaja, apulaispormestari Sinnemäki on osallistumassa syyskuussa vammaisneuvoston kokoukseen. Todettiin myös, että kun esteettömyys otetaan suunnittelussa jo lähtökohtaisesti huomioon, ei niihin kaikkiin tarvita vammaisneuvoston kannanottoa. Keskusteltiin myös katujen rakennus- ja kunnostustöiden kestosta, joista kannattaa antaa palautetta, koska niissä ei ole varsinaista muuta osallistumiskanavaa.

Keskusteltiin myös muista vammaisneuvoston osallisuuden, vaikuttamisen ja yhteistyön tavoista. Vammaisneuvoston jäsenille välitetään esteettömyyden erikoistason kohteista osallistumis- ja arviointisuunnitelmat tiedoksi, joissa vammaisneuvostolla on mahdollisuus vaikuttaa alustaviin kaavoituksen suunnitelmiin. Yhteisenä kehittämisideana keskustelussa oli esillä ohjeen kokoaminen yhteistyössä esteettömien tilaisuuksien järjestäjille. Toisena ehdotuksena on tehdä yhteistyötä

selkeän ja ymmärrettävän osallistumis- ja arviointisuunnitelmien tekstin valmistelussa. Työvaliokunta valmistelee yhteistyön toteutusta.

6. Vammaisneuvonnan kuulumiset (n. 14.45-15.05)

Sosiaaliohjaajat Paula Hirvonen ja Maarit Selin-Heinonen Helsingin vammaissosiaalityön vammaisneuvonnasta kertoivat [vammaisneuvonnan ajankohtaisia](#) kuulumisia. Vuoden toiminnassa olleeseen, tarpeelliseksi osoittautuneeseen vammaisneuvontaan on joulukuun 2021 loppuun mennessä tullut yli 2000 yhteydenottoa. Neuvonta on tarkoitettu erityisesti uusille asiakkaille, joita neuvotaan ja autetaan palvelujen hakemisessa, palvelujen sisällöstä ja autetaan saamaan yhteys vammaispalvelujen sosiaalityöntekijään tai -ohjaajaan. Vammaisneuvonta kouluttaa myös muita sosiaali- ja terveystoimialan ammattilaisia vammaispalvelujen sisällöistä.

Vammaisneuvonnan puhelinneuvonta ma-pe aamupäivisin klo 9-11 sekä ti-to iltapäivisin klo 12-14 numerossa 09 3103 2889, johon voi jättää muina aikoina yhteydenottopyyntö viestin vastaajaan tai lähettää tekstiviestin. Uuteen järjestelmään on tulossa myös takaisinsoitto.

Ruotsinkielistä neuvontaa keskiviikko aamupäivisin klo 9-11 numerossa 09-3103 5154. Vammaisneuvontaa annetaan tarvittaessa myös englannin kielellä. Yhteyttä voi ottaa myös sähköpostilla [sote.vammaisneuvonta\(a\)hel.fi](mailto:sote.vammaisneuvonta(a)hel.fi). Vammaisneuvonnasta saa myös henkilökohtaista palvelua, kun varaa ajan. Asiakkaat voivat sopia ajan tapaamiseen Itäkadun perhekeskuksessa keskiviikkoihin klo 12-14 tai voi tavata myös ilman ajanvarausta ke klo 14-16.

Vammaisneuvonnan ohjausryhmä on käynnistynyt, se kehittää ja linjaa neuvonnan toteutusta. Vammaisneuvontaa on kehitetty kokeilemalla ja kehittämideoita kannattaa antaa Paula Hirvoselle [paula.a.hirvonen\(a\)hel.fi](mailto:paula.a.hirvonen(a)hel.fi). Vammaisneuvonta vastaa myös kuljetuspalvelusta annettuihin palautteisiin. Vammaisneuvonnan uusi esite on ilmestymässä. Neuvonta tekee tiivistä yhteistyötä vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilman kanssa.

Vammaisneuvoston keskustelussa kiitettiin tarpeellista vammaisneuvontaa sekä nostettiin esiin toive, että vammaisneuvonta kehittyisi tulevaisuudessa lähes Seniori-infon tasoiseksi monialaiseksi palveluksi, josta voisi kysyä muustakin vammaisten ihmisten elämään liittyvistä asioista kuin vammaispalveluista.

7. Kysymykset apulaispormestari Sazonoville

Keskusteltiin vammaisneuvoston apulaispormestari Daniel Sazonoville esitettävistä kysymyksistä (lähetettävä 18.2. mennessä). Sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtaja, apulaispormestari Sazonov on osallistumassa vammaisneuvoston maaliskuun kokoukseen ti 15.3. klo 14-15. Puheenjohtaja kokoaa ehdotetut kysymykset ja toimittaa kysymykset apulaispormestarin avustajalle.

8. Vammaisneuvoston lausunto

[Vammaisneuvosto hyväksyi lausunnon](#) Asko-Seljavaaran tekemään toivomusponteen, joka koski Pasila Messukeskuksen asemakaavan muuttamista, mm. sisäänkäyntiä ja kongressitiloja. Lausunto on pyydetty lähettämään 28.2. mennessä.

9. Kannanottopyyntö henkilökohtaisen avun palvelusetelien sääntökirjasta

Vammaispalvelujen ostopalvelupäällikkö on pyytänyt vammaisneuvostolta kannanottoa tai kommentteja 18.3. mennessä henkilökohtaisen avun palvelusetelin

valmisteilla olevaan sääntökirjaan. Susanna Haapala toimittaa luonnoksen vammaisneuvoston kannanottoa varten.

10. Vammaisneuvoston vuoden 2022 suunnittelukalenteri

Käytiin läpi vammaisneuvoston suunnittelukalenterin kevään kokousten aiheiden valmistelua sekä sovittiin syksyn kokousten ja tilaisuuksien päivämäärät.

15.3. kokouksessa aiheina: apulaispormestari Sazonovin vierailu, sote-uudistuksen esittely ja sote-toimialan osallistumiskanavat.

12.4. kokouksen aiheina: palvelusesteleistä ja ostopalvelun valvonnasta, henkilöstön yhdenvertaisuussuunnitelman esittely ja kehitysvammaisten ihmisten työllistäminen. Toukokuuhun suunnitellaan erillinen tapaaminen nuorisoneuvoston kanssa.

17.5. kokouksen aiheita: apulaispormestari Arhinmäen vierailu.

14.6. kokouksen aiheita: apulaispormestari Razmuarin vierailu.

Vammaisneuvoston syksyn 2022 kokouspäivät ovat tiistait: 30.8., 27.9. (apulaispormestari Sinnemäen vierailu), 22.11.

Ti 25.10. klo 17.30-19.30 vammaisneuvoston ja vammais- ja pitkäaikaissairausyhdistysten yhteistyötilaisuus teemalla Sote-uudistus.

Perjantai-iltapäivään 2.12. vammaisten päivän merkeissä suunnitellaan tilaisuutta, jossa samalla juhlistetaan vammaisneuvoston 40-vuotista toimintaa.

11. Lyhyet terveiset vammaisneuvoston teemaryhmien työskentelystä

Esteettömyysteemaryhmässä on käsitelty mm. esteettömyyslinjauksia ja ryhmän työnjakoa. Seuraava palaveri ti 22.2. klo 17-18.30 Teams etäyhteydellä.

Digi-saavutettavuusteemaryhmän jäsenet ovat ilmoittautuneet hel.fi -sivujen uudistuksen kehittäjäyhteisöön mukaan. Teemaryhmässä on keskusteltu laajasta palvelujen digitalisaation alueesta, jossa saavutettavuuden toteuttamista pitää seurata monella tasolla. Seuraavaksi sovittu tutkia vammaispalvelujen verkkosivujen kehittämistarpeita ja kootaan parannusehdotuksia, miten verkkosivut palvelisivat parhaiten. Seuraava kokoontuminen to 3.3. klo 14.30-16.30, Teams-etäyhteydellä/kaupungintalolla.

Sote-palvelujen teemaryhmä: on valmistellut pormestareille kysymyksiä. On keskusteltu vammaisneuvoston ja -yhdistysten asemasta uudessa Sotessa ja vammaisyhdistysten neuvottelukunnasta. Seuraava teemaryhmän kokoontuminen sovitaan tarvittaessa.

Vammaisneuvoston jäsenet ja varajäsenet ovat tervetulleita osallistumaan vammaisneuvoston vapaaehtoiseen teemaryhmiin keskustelemaan ja työskentelemään. Ilmoittaudu Tiina Lappalaiselle, niin saat Teams-kutsulinkin.

12. Osallistumiset

Ei ollut.

13. Muut asiat

Ei ollut.

14. Tiedotusasiat

Helsinkiläiset vammais- ja pitkäaikaissyhdistykset valmistelevat yhdistysten neuvottelukunnan tai yhdistysfoorumien perustamista. Sen pääasiana olisi vahvistaa yhdistysten keskinäistä yhteistyötä ja vaikuttamista kaupungin sote-valmisteluun ja

palvelujen yhteiskehittämiseen. Yhdistysten seuraava Teams-kokoontuminen ma 28.2. klo 17, jossa keskustelu organisoitumisesta. HUN:n Heikki Majava ja HIY:n Kristiina Karhos ovat kokoonkutsujina.

15. Seuraava kokous

Vammaisneuvoston seuraava (live)kokous on ti 15.3.2022, klo 14-16.30 kaupunginvaltuuston kokoussalissa. Asioita mm: keskustelu sosiaali- ja terveyslautakunnan pj, apulaispormestari Daniel Sazonovin kanssa, esittelyssä Sote-uudistuksen valmistelut sekä Sote-toimialalla toteutettavat osallistumisen muodot.

16. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Marja Kaitaniemi kiitti osallistujia ja päätti etäkokouksen klo 16.17.

Marja Kaitaniemi
puheenjohtaja
marja.kaitaniemi@gmail.com

Tiina Lappalainen
sihteeri, vammaisasiamies
tiina.lappalainen@hel.fi

Liitteet: Kaupunkiympäristön toimialan osallistumisen esittely
Vammaisneuvonnan toteuttamisen vuoden 2021 raportit
Apulaispormestari Sazonoville lähetettävien kysymysaiheiden luonnos
Vammaisneuvoston lausuntoluonnos Asko-Seljavaaran toivomusponnosta koskien Messukeskuksen sisäänkäyntiä ja tiloja
Henkilökohtaisen avun palvelusetelin sääntökirja
Vammaisneuvoston vuoden 2022 suunnittelukalenteri